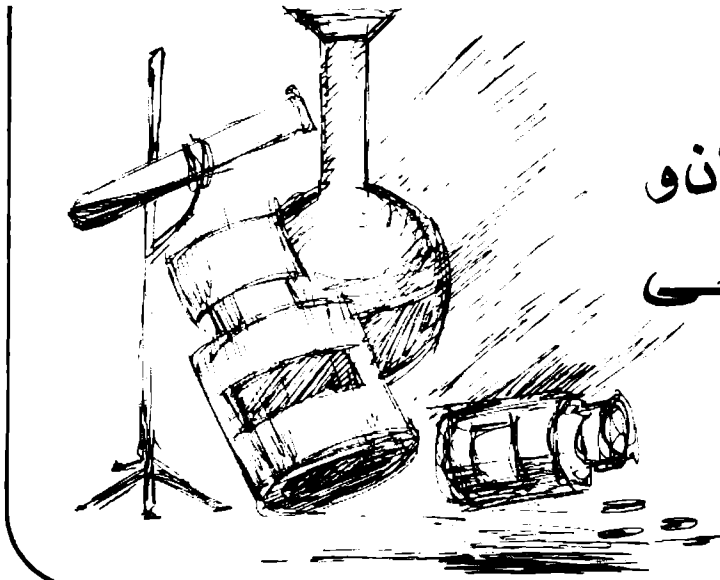

تیکه لایوبوونی ده زمانو کارتی کردنی

نووسینی : دكتور علي عواد الجبوري
نحاة رفیق حلمي کردوویه به کوردی

دروست کردنی تیکه لایوبوونی «مرکب» ئالۆز له بهر ئه وه نابی ئهم
جۆره مادانه پیکه وه بدرین به نهخۆشی .
ههروه ها کاربۆنات و فیتامینات کار ئه که نه سه ر ئایۆناتی
ئاسن و له کاری ئه مخن .

هه ندی ماده ی تر هه به دژی ترشه لۆکی به و «المنیوم» ی
تیدابه له گه ل هه لمزینی فوسفات ریک ئه که وی .
هه موو ئه و مادانه ی دژی ترشه لۆکین «حموضه» ئه بنه هوی
که م بوونه وه ی هه لمزینی ترشه لۆکه لاوازه کان وه کو «فینال
بیوتازون» و «نیترۆ فرانتوین» و «مرکبات» ی سلفا .
هه ندیک «پاریشوریت» و ئه وانه ی دژی مه یاندنی خوین
«نختر الدم» که به رینگای ده مه وه ئه دری به نهخۆش .
ئه و مادانه ی دژی ژبانه وه ن «المضادات الحیویه» که له
رینگه ی ده مه وه ئه دری . بو له ناو بردنی میکروب له
ریخۆله کاندای کارتی کردنی خرایان هه به بو سه ر فیتامین «K»
ههروه ها ماده ی «ترایمترین» و فیتوین ئه بیته هوی
نهخۆشی «میکاپلاستیک ئه نیمیا» له ئه نجای کارتی کردنی ترشی
«خولیک» و که م بوونه وه ی له له شدا .

رۆنه مه عده نیه کانش ئه بنه هوی که م هه لمزینی فیتامین
«D» ج له ناو خۆراکدا ئی یاخود به روونی وه ربگیری .
هه ندی کار له به ک کردنی کیمیای زیان بهخش روو ئه دا .
که ئه م جۆره ده زمانانه به ری ئی ده ماری خوین دا ئه کرین به

ئه وه ی که سه رنج رانه کیشی له م سالانه ی دوای به دا
ئه وه به که پزیشکه کان گه لی داوو ده زمانی جۆراو جۆر بو
نهخۆش ئه نووسن . جاری واش هه به هه ر له خۆبانه وه
ره چه ته ی ده زمان بو نهخۆشه که ئه نووسن .
هه ندی جار به ک دوو ده زمان بو نهخۆشه که ئه نووسن که
کارتی کردنیان وه ک به که .

هه ندی جار به ش نهخۆشه که خوی ئه بیته پزیشکی خوی که
ده زمان بو خوی ئه کپی و وا ئه زانی پی ئی چاک ئه بیته وه .
ههروه ها ئه و ده زمانانه ی که بو له ناو بردنی مارو میرووی ناو
مال به کاردی ئه بیته هوی پیس کردنی ئاوو هه وا «البیته» .
چونکه هه ندیکه ماده ی «کلورینی» تیدابه که کارده کاته سه ر
ئه نزیمه کانی «میکروسوماتی» جگه ر . ئه مه ش ئه بیته هوی جۆره
کار کردنیکی ناره وا .

هه لمزین به رینگای ریخۆله دا
ئه و مادانه ی دژی ترشین یاخود ترشه لۆکی که «کالسیوم»
مغنیسیوم» یاخود «ئه له منیوم» ی تیدابه توانای کار له به ک کردنی
له گه ل ماده ی «تراسایکلین» دا هه به و ئه بنه هوی

لهشدا . وهكو ټيكنه كړدنی «ادريئالين» لهگهله «قتيسلين» ياخود ټيكنه كړدنی «كارينسلين» «جنټاميسين» كه په كه ميان دووه ميان له كار نه خا .

«مونافهسه بو په لك گرتن لهگهله پروټيناي خوږين» -
گهله ده رماني هه به كه تواناي په كگرتني لهگهله پروټيناي خوږين دا هه به كه له نه نجام له كار ده كه وي .

ماده «دايكومارول» تواناي جينگرتني «تولونامايده» هه به لهگهله پروټيناي خوږين كاريان له په ك كړدوه كه به ممش ريزوي شه كر له خوږين دا كه نه پيټه وه «هايوكلايسيميا» .

ماده «كلورال هيدريد» تواناي ماده «دارفارين» كه دزي مه باندني خوږينه پترده كا به وه ي كه «تريشي ترايكلوراستك» دروست ده كا كه له نه نجامي نواندن «تمثيل» په يدا بووه .

نواندن «تمثيل»

ههندي ده رمان ده رماني كه له كار ده خاو تواناي كارتيكردني خوږي پتر نه وي . و به ممش مه وداي كارتيكردني دريژ نه پيټه وه .

نه و مادانه ي كارتيكردني نه زميمي «فونوامين اوكسيدين» نه پري كاريكي خراب نه نويني كه نه پيټه هوي نه بووني «تيژامين» كه له په نپرو ههندي خواردنه وه دايه نه ممش زيان به خشه له بهر نه وه ناموزگاري نه و نه خوږشانه ي كه سيليان هه به پيوست نه كړي كه په نپر نه خوږ له كاني وه رگرتني ده رمانه كان دا . چونكه دوور نيه كه نه و مادانه ي بدريني نه زميمي «كولين استيرنزر» كه «استرات كوين» له كار ټيكردن ده خا .

ماده «فينو باريون» نواندن «كلومارين» و «نينتوين» و «كريبوفلين» و «كورتيزون» و «استروجين» و «اندروجين» و «بروجستيوون» پترده كا .

ههروه ها ماده ژه هراوي په كاني كه بو له ناوچووني مارو ميروو به كار ديت وه كو «دي . دي . تي» نواندن ده رمان له لهشدا خيرا ده كا . بهلكو كاريش ده كاته سهر نه و نه زميانه ي له جگه ردا هه به و كه لپيرسراوي نواندن ده رمانن يا به زوري ده نجاته كار ياخود له كاري ده خا .

ههردو ماده «كوانثرين» و «اسفيتامين» به پريگاي كوتاي ده ماره كاندا ده رون .

ماده «اسفيتامين» نايه لي «كوانثرين» كاري خوږي بكا وه كه ماده به كه كه دزي په ستاني خوږين لي و سوودي بو چاره سه ر كړدني نه خوږشيه كه كه م ده كاته وه .

ههروه ها ماده ي تريترول هه مان جوړه ره فتار ده كا لهگهله كوانثرين دا . له بهر نه وه نايي پيكنه وه بدرين به نه خوږش بو چاره سه ر كړدني نه خوږش په ستاني خوږين «ضغط الدم» .

«كار كړدنه سهر گورچيله» -

گهله نمونوي وا هه به كه بو نه و كار به په ك چوه ودا كه له گورچيله دا ده بيت و كاري پالاوتي كه ده ماري خوږين له گورچيله دا پيكي ديني . رزاني «بنسلين» به هوي ماده ي «برونسيد» كه بو نه خوږش «استقاء» به كاردني چا كترين كار ه . به ممش مه وداي مانه وه ي بنسلين له لهشدا پترده كا وه نه توانري نه و خه سيته ي كه پيوسته ده سنيشان- بكري «ساليلا» ده ستكاري له كارتيكردني «برونسيد» دا ده كا نه گه ر كه م كه م به كارييت .

ههروه ها رزگار بوون له «فينوباريون» خيرا ده ي نه گه ر «بيكربونات» ي سوذيوم به كارييت نه ممش له نه نجامي نه وه به كه تاژ «قاعده» دروست ده ي . نه ممش نر خيكي گرنگي چاره سه ر كړدني هه به له حاله تي به ژه هه ر بوون «التسم» به «فينوباريون» وه به كاريه يني «كلوريد ي نه مونيوم» ميز نه گوري بو ترشه لوكي و به ممش ياريد ه ي لهش نه دا بو رزگار بووني لهگهله ده رمان كه به خيري فري ي نه دا .

«گوري سهنكي خوږي چه سبو له لهشدا» -

ههندي ده رمان هه به كه كاره كاته سهر كه م بوون يان زوربون په كي له «ايونات» هه گرنگه كاني ژيان . وه كو «صوديوم . پوتاسيوم» له لهشدا به وهش كارتيكردني ده رمانه كه ي تر كه له هه مان كاندا به كارديت ده يوه سيني . نرم بوونه وه ي نيسه تي پوتاسيوم به هوي ده وراتي تايزايد هه وه نه پيټه هوي تووش بووني ده كوتي له حاله ټيكا كه نه خوږش پيوستي به ماده ي «اجتالس» ي . وه كه «ادريئالين» و «نورادرئالين» نه رزي له حاله تي به كاريه يني ماده ي «رزيامين» دا كاره كاته سهر دل كه نه ي به ناگاداري و سله مينه وه كه پيوسته بو نه و نه خوږشانه ي كه «اجتالس» به كاردنين بو به هيز كړدني دل . به كارييت .